

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA
u kategoriji
GRČKI JEZIK
za
OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod i razumijevanje teksta:

	20
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

Ukupni broj bodova:

	50
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Gimnazija Pula
Istarska županija
16. travnja 2024.

I. PRIJEVOD I RAZUMIJEVANJE TEKSTA

Sljedeći grčki tekst sastoji se od dva ulomka. Prvi ulomak prevedi uz pomoć rječnika i komentara, a drugi ulomak pažljivo pročitaj i odgovori na pitanja ispod njega.

Tezej se dobrovoljno javio da pođe na Kretu kao dio žrtve koju su Atenjani morali slati kralju Minosu.

I. 1. PRIJEVOD:

Θησεύς¹ ἐλπίζων τὸν Μινώταυρον φονεύειν εἰς² Κρήτην ἔρχεται. Ὡς³ ἦκεν⁴ εἰς Κρήτην, Ἀριάδνη θυγάτηρ Μίνως ἐρωτικῶς διατεθεισά⁵ πρὸς⁶ αὐτὸν συμπράττειν⁷ ἐπαγγέλλεται⁸. Θησεύς ὁμολογεῖται⁹ γυναῖκα αὐτὴν ἕξειν¹⁰ καὶ ἀπάξεσθαι¹¹ εἰς Ἀθήνας. Ἀριάδνη δέιται¹² Δαίδαλου μηνῦσαι¹³ τοῦ λαβυρίνθου τὴν ἔξοδον καὶ Θησεὶ δίδωσιν. Θησεύς λίνον ἐξάπτει¹⁴ τῆς θύρας καὶ ἐφελκόμενος¹⁵ εἰσέρχεται.

KOMENTAR:

¹ Θησεύς, ἑως, ό – Tezej

² εἰς (+ ak.) – u, na

³ ὡς – kad

⁴ ἦκεν = došao je

⁵ ἐρωτικῶς διατεθεισά = zaljubljena

⁶ πρὸς (+ ak.) – u, na

⁷ συμπράττω – pomoći

⁸ ἐπαγγέλλομαι – obećati

⁹ ὁμολογέομαι – obećati

¹⁰ ἕξειν = da će imati

¹¹ ἀπάξεσθαι = da će odvesti

¹² δέομαι (+ gen.) – tražiti (od) koga

¹³ μηνῦσαι = da otkrije

¹⁴ ἐξάπτω (+ gen.) – privezati za što

¹⁵ ἐφέλκομαι – vući za sobom

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

	maks. 15
--	----------

I. 2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA

Καταλαμβάνει δὲ Μινώταυρον ἐν ἐσχάτῳ μέρει τοῦ λαβυρίνθου καὶ παίων πυγμαῖς ἀποκτείνει, ἐφελκόμενος δὲ τὸ λίνον πάλιν ἐξέρχεται. Καὶ διὰ νυκτὸς μετὰ Ἀριάδνης εἰς Νάξον ἀφικνεῖται. Ἐνθα Διόνυσος ἐρασθεὶς Ἀριάδνης ἀρπάζει.

KOMENTAR:¹ διὰ + gen. – kroz³ ἀφικνέομαι – doći, stići² μετὰ + gen. – s, sa⁴ ἐρασθεὶς = zaljubljen

Odgovore na pitanja napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

1. Gdje je Tezej zatekao Minotaura?

	maks. 1
--	---------

2. Kako je Tezej ubio Minotaura?

	maks. 1
--	---------

3. Pomoću čega je Tezej izašao iz labirinta?

	maks. 1
--	---------

4. Na koji otok dolazi Tezej s Arijadnom?

	maks. 1
--	---------

5. Tko je oteo Arijadnu?

	maks. 1
	maks. 5

	maks. 20
--	-----------------

II. GRAMATIKA

1. Odredi službu riječi **Μινώταυρον** u rečenici *Θησεύς ἐλπίζων τὸν Μινώταυρον φονεύειν...*

- a) priložna oznaka mjesta
- b) subjekt
- c) izravni objekt

	maks. 1
--	---------

2. Odredi službu riječi **ἔρχεται** u rečenici *Θησεύς ἐλπίζων τὸν Μινώταυρον φονεύειν...*

- a) subjekt
- b) predikat
- c) imenski atribut

	maks. 1
--	---------

3. Odredi službu riječi **Θησεύς** u rečenici *Θησεύς ἐλπίζων τὸν Μινώταυρον φονεύειν...*

- a) subjekt
- b) neizravni objekt
- c) predikat

	maks. 1
--	---------

4. Odredi službu izraza **εἰς Κρήτην** u rečenici *Θησεύς ἐλπίζων τὸν Μινώταυρον φονεύειν...*

- a) subjekt
- b) neizravni objekt
- c) priložna oznaka

	maks. 1
--	---------

5. Kako oblik glagola **φονεύειν** glasi u 3. l. jd. imperfekta aktivnog?

- a) ἐφονεύοντο
- b) ἐφονεύετο
- c) ἐφόνεψε

	maks. 1
--	---------

6. Sljedeće imenice iz teksta trebaju biti prebačene u isti padež u suprotnom broju. Zaokruži ispravnu tvrdnju:

- a) θυγάτηρ – θυγατέρες ..... TOČNO / NETOČNO
- b) γυναῖκα – γυναῖκας ..... TOČNO / NETOČNO
- c) ἑξοδον – ἑξόδους ..... TOČNO / NETOČNO
- d) λῖνον – λῖνοις ..... TOČNO / NETOČNO
- e) θύρας – θυρῶν ..... TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

7. Glagolski oblik ἐλπίζων iz teksta je:

- a) 3. l. mn. impf. akt.
- b) 3. l. jd. ind. prez. akt.
- c) N. jd. ptcp. prez. akt.

	maks. 1
--	---------

8. Glagolski oblik ἐπαγγέλλεται iz teksta u suprotnome broju glasi:

- a) ἐπαγγέλλονται
- b) ἐπηγγέλλοντο
- c) ἐπαγγέλλει

	maks. 1
--	---------

9. Glagolski oblik συμπράττειν iz teksta je:

- a) A. jd. ptcp. prez. medpas.
- b) 3. l. jd. impf. akt.
- c) inf. prez. akt.

	maks. 1
--	---------

10. Glagolski oblik δίδωσιν u suprotnome broju glasi:

- a) διδόασιν
- b) δίδωμι
- c) δίδονται

	maks. 1
--	---------

11. Grecizam koji označava bolesnu mržnju prema ženama je

- a) mizoginija
- b) ginekologija
- c) ginekomastija

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	-----------------

III. CIVILIZACIJA

1. Labirint na Kreti je izgradio

- a) Dedal
- b) Fidija
- c) Praksitel

	maks. 1
--	---------

2. Lađa koja je prevozila nesretnike na Kretu da budu žrtve Minotauru imala je

- a) crna jedra
- b) žuta jedra
- c) crvena jedra

	maks. 1
--	---------

3. Tezej je pri povratku s Krete zaboravio promijeniti

- a) gaće
- b) vesla
- c) jedra

	maks. 1
--	---------

4. Tezejeva žena Hipolita bila je

- a) Trojanka
- b) Amazonka
- c) Grkinja

	maks. 1
--	---------

5. Tezejev najbolji prijatelj bio je

- a) Piritoj
- b) Edip
- c) Paris

	maks. 1
--	---------

6. Tezej se na jednoj svadbi borio protiv

- a) Lapita
- b) Kentaura
- c) Ilira

	maks. 1
--	---------

7. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO uz tvrdnju.

- a) Egejsko more dobilo je ime po Tezejevom ocu. .... TOČNO / NETOČNO
b) Kentauri su rođeni iz oblaka. .... TOČNO / NETOČNO
c) Tezej je oteo Helenu. .... TOČNO / NETOČNO
d) Kentauri su bili pola ljudi i pola ribe. .... TOČNO / NETOČNO
e) Tezej je bio u Hadu i vratio se natrag. .... TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

8. Tezej je kao ženu imao i Arijadninu mlađu sestru

- a) Kirku
b) Perzefonu
c) Fedru

	maks. 1
--	---------

9. Tezej je prokleo svog sina

- a) Odiseja
b) Perzeja
c) Hipolita

	maks. 1
--	---------

10. Atenjani su kao vječnu uspomenu u svojoj luci čuvali

- a) Arijadninu nit
b) Tezejevu lađu
c) Minotaurovu glavu

	maks. 1
--	---------

11. Tezej je umro na otoku

- a) Skiru
b) Delu
c) Kreti

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	----------

RJEŠENJA**I. PRIJEVOD I RAZUMIJEVANJE TEKSTA**

Θησεὺς ἐλπίζων	Tezej nadajući se	1
τὸν Μινώταυρον φονεύειν	ubiti Minotaura	1
εἰς Κρήτην ἔρχεται.	ide na Kretu.	1
Ὡς ἦκεν εἰς Κρήτην,	Kada je došao na Kretu,	1
Ἀριάδνη θυγάτηρ Μίνωος	Arijadna, Minosova kći,	1
ἐρωτικῶς διατεθεῖσα πρὸς αὐτὸν	zaljubljena u njega,	1
συμπράττειν ἐπαγγέλλεται.	obećaje (mu) pomoći.	1
Θησεὺς ὁμολέγεται	Tezej obećaje	1
γυναῖκα αὐτὴν ἔξειν	da će je imati kao ženu	1
καὶ ἀπάξεσθαι εἰς Ἀθήνας.	i da će (je) odvesti u Atenu.	1
Ἀριάδνη δεῖται Δαιδάλου	Arijadna traži (od) Dedala	1
μηνῦσαι τοῦ λαβυρίνθου τὴν ἔξοδον	da otkrije izlaz (iz) labirinta	1
καὶ λίνον Θησεῖ δίδωσι.	i daje Tezeju nit.	1
Θησεὺς λίνον ἐξάπτει τῆς θύρας	Tezej privezuje nit za vrata	1
καὶ ἐφελκόμενος εἰσέρχεται.	i vukući za sobom ulazi.	1

1. u najudaljenijem dijelu labirinta	1
2. šakama / udarcima	1
3. pomoću niti	1
4. Naks	1
5. Dioniz	1

Prijevod i razumijevanje teksta: 20

II. GRAMATIKA

1. c); 2. b); 3. a); 4. c); 5. c);	5
6. a) TOČNO; b) TOČNO; c) TOČNO; d) NETOČNO; e) TOČNO;	5
7. c); 8. a); 9. c); 10. a); 11. a).	5

Gramatika: 15

III. CIVILIZACIJA

1. a); 2. a); 3. c); 4. b); 5. a); 6. b);	6
7. a) TOČNO; b) TOČNO; c) TOČNO; d) NETOČNO; e) TOČNO;	5
8. c); 9. c); 10. b); 11. a).	4

Civilizacija: 15

Ukupno: 50